כפר עולמי · יחידה 5: יישובים כפריים ועירוניים · חוברת קטנה

מטרדי העיר ופתרונות ירוקים

חוברת תלמיד · **בסיסי**

פקקים, ערפיח וחום – ואיך עיר ירוקה נושמת מחדש

שם:	כיתה:	תאריך:

מה בחוברת?

1. מושגי מפתח
2. קוראים: העיר הגדולה – גם בעיות
3. חלק א׳ – מתרגלים מושגים
4. חלק ב׳ – בודקים הבנה
5. חלק ג׳ – חושבים כמו גאוגרפים
6. כרטיס יציאה ✂

משחקים לשיעור הזה (חידון מהיר, איש תלוי, טריוויה ועוד) באתר: https://geo-z-chovrot-tiny.sites.tab.bot/

יצרה: רוית ראש בן ישי

מושגי מפתח

קראו את המושגים. נשתמש בהם בכל החוברת.

ערפיח

ענן אפור ומלוכלך מעל העיר.

לדוגמה: שמיים אפורים מעל עיר בקיץ בלי רוח.

מטרד

משהו שמפריע לחיים בעיר.

לדוגמה: רעש חזק של משאיות בלילה.

פסולת מוצקה

הזבל שאנחנו זורקים.

לדוגמה: שקיות, בקבוקים וקרטונים.

אי חום עירוני

העיר חמה יותר מהשדות שסביבה.

לדוגמה: לילה חם במרכז העיר וקריר בכפר.

ריאה ירוקה

פארק גדול בתוך העיר.

לדוגמה: פארק עירוני עם עצים ואגם.

שפכים

מים מלוכלכים מהבתים.

לדוגמה: מי ביוב שזורמים למתקן טיהור.

קיימות

לשמור על העולם גם בשביל הילדים של מחר.

לדוגמה: מחזור, אנרגיית שמש ושבילי אופניים.

תחבורה ציבורית

אוטובוס ורכבת לכולם.

לדוגמה: רכבת קלה שעוברת במרכז העיר.

קוראים

העיר הגדולה – גם בעיות

בעיר יש עבודה, לימודים וכיף. אבל יש בה גם הרבה מכוניות ואנשים. לכן יש בעיר מטרדים. מטרד הוא משהו שמפריע לחיים.

מכוניות ומפעלים מלכלכים את האוויר. ביום חם בלי רוח נוצר ענן אפור מעל העיר. אספלט ובטון מחממים את העיר. לכן בעיר חם יותר מאשר בשדות.

יש גם פתרונות ירוקים. אפשר לנסוע באוטובוס, ברכבת ובאופניים. אפשר למחזר אשפה ולשתול עצים. פארק גדול עוזר לעיר לנשום.

חלק א' – מתרגלים מושגים

בחלק הזה נחבר כל מושג להגדרה שלו, ונזהה דוגמאות מהחיים.

1. התאימו: כתבו בריבוע את האות של ההגדרה המתאימה.

1. מטרד ☐ **א.** הזבל שאנחנו זורקים.

2. ערפיח ☐ **ב.** ענן אפור ומלוכלך מעל העיר.

3. אי חום עירוני ☐ **ג.** העיר חמה יותר מהשדות שסביבה.

4. פסולת מוצקה ☐ **ד.** משהו שמפריע לחיים בעיר.

5. שפכים

ה. מים מלוכלכים מהבתים.

2. השלימו: לאיזה מושג מתאימה כל דוגמה?

מחסן מילים: תחבורה ציבורית קיימות ריאה ירוקה

1. מחזור, אנרגיית שמש ושבילי אופניים. – זו דוגמה ל־_____
2. רכבת קלה שעוברת במרכז העיר. – זו דוגמה ל־_____
3. פארק עירוני עם עצים ואגם. – זו דוגמה ל־_____

חלק ב' – בודקים הבנה

חזרו לקטע הקריאה. הקיפו את התשובה הנכונה, וסמנו נכון או לא נכון.

1 מה זה מטרד?

א. משהו שמפריע לחיים בעיר
ב. מתנה
ג. חג
ד. משחק

2 מה מלכלך את האוויר בעיר?

א. עצים
ב. מכוניות ומפעלים
ג. פרחים
ד. ציפורים

3 למה בעיר חם יותר מבשדות?

א. כי יש בה הרבה עצים
ב. כי יש בה שלג
ג. כי אספלט ובטון סופגים חום
ד. כי יש בה נהרות

4 איזה פתרון עוזר להקטין פקקים?

א. עוד מכוניות
ב. פחות אוטובוסים
ג. לסגור תחנות
ד. תחבורה ציבורית ואופניים

5 מה עוזר לעיר "לנשום"?

א. פארק גדול עם עצים
ב. חניון ענק
ג. עוד כביש
ד. מגרש בטון

נכון או לא נכון? אם לא נכון – תקנו בשורה.

		נכון	לא נכון
1	בעיר יש רק דברים טובים ואין בעיות.		
2	עצים עוזרים לקרר את העיר.		
3	מחזור עוזר להקטין את כמות הזבל.		
4	ענן אפור מעל העיר טוב לנשימה.		

חלק ג׳ – חושבים כמו גאוגרפים

כאן אין תשובה אחת נכונה. כתבו במשפטים מלאים והסבירו את דעתכם.

1 מה מפריע לכם הכי הרבה ביישוב שלכם?

התחילו כך: הכי מפריע לי... כי...

2 כתבו פתרון ירוק אחד שאתם יכולים לעשות בעצמכם.

התחילו כך: אני יכול או יכולה...

כרטיס יציאה – מטרדי העיר ופתרונות ירוקים

גזרו לאורך הקו המקווקו ומסרו למורה. שם: _____

1 כתבו מטרד אחד בעיר.

2 למה בעיר חם יותר?

3 כתבו פתרון ירוק אחד.

איך הבנתי? ◯ הבנתי היטב ◯ הבנתי חלקית ◯ אני צריכים/ות עזרה